

A ZALACSA NYI
CSÁNY LÁSZLÓ ÓVODA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2015.

Tartalom

- I. Bevezet
  - Helyzetkép
- II. Gyermekkép, Óvodakép
  - Gyermekkép
  - Óvodakép
- III. Az óvodai nevelés feladatai
  - Az egészséges életmód alakítása
  - Az érzelmi nevelés, az erkölcsi és a közösségi nevelés
  - Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
- IV. Az óvodai élet megszervezésének elvei
  - Személyi feltételek
  - Tárgyi feltételek
  - Az óvodai élet megszervezése
  - Az óvoda kapcsolatai
- V. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai
  - Játék
  - Vers, mese
  - Ének, zene, énekes játék
  - Rajzolás, mintázás, kézi munka
  - Mozgás
  - A külső világ tevékeny megismerése
  - Munka jellegű tevékenységek
  - Tanulás
- VI. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére
- VII. Legitimációs záradék
- VIII. Érvényességi rendelkezések
- IX. 1.sz. Melléklet
- X. 2.sz. Melléklet
- XI. Felhasznált irodalom

šOlyannak kell szeretni t, amilyen- így fejl dik majd legjobban.ö

(Benjamin Spock)

A programot készít óvodapedagógusok:

Jagicza Attiláné

Pénzes Györgyi

RenácZ Zoltáné

Jelen módosítás alapja a

2011. évi CXCV. Törvény a Nemzeti Köznevelésről,

363/2012 (XII.17.) Kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.

I. BEVEZET

Pedagógiai programunk elkészítésében, alapnak tekintettük, az Óvodai nevelés országos alapprogramját, mely épít a hazai óvodai neveléstörténet értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára.

Célunk:

- A gyermeki személyiség, szeretetteljes légkörben való teljes kibontakoztatása, védelme.
- A gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása.
- Egyenlő hozzáférés biztosítása, mely hozzájárulhat a kezdeti szociokulturális hátrányok leküzdéséhez, s ezzel a - már óvodában látható- induló különbségek csökkentésére.
- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Szeretnénk kiegészíteni, segíteni a szerepet vállalni a gyermekek nevelésében, hiszen tudjuk és érezzük, hogy nagy szükség van az óvodai környezet jótékony hatására nemcsak a nevelés, de a gondozás terén is. Komoly segítségünk van az érzelmi, értelmi nevelésben.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, segítése, szakemberek bevonásával.

Helyzetkép:

Óvodánk épülete 1974-ben egészségügyi létesítménynek épült, majd átalakítással 1 csoportos óvodát alakított ki az akkori Községi tanács. 1979-ben b vítéssel 2 csoportos óvodává fejlesztették.

Az óvoda épületében m ködik a központi konyha, mely az általános iskola, ÖNO, és az óvoda étkezését biztosítja, a konyhát magánvállalkozó üzemelteti.

Az 50 fér helyes óvodánkban b vítési lehet ség nincs, mivel az épület minden oldalról be van építve.

2008 nyarán megtörtént a mosdók felújítása, a nyílászárók cseréje.

2009 nyarán, ill. szén pedig a küls homlokzat szigetelése, színezése és a teljes tet szerkezet felújítása. Megtörtént a kisebbik csoportszobában a parkettázás a m anyag burkolat helyett.

Így igazán szép, esztétikus és higiénikus környezetben végezhetjük a nevel munkát.

Nagyon fontosnak tartottuk nemcsak nevelési, de egészségügyi szempontból is ezek megvalósulását, melyet a Fenntartó pályázat és öner útján meg is valósított.

2010 áprilisában, pedig régi, dédelgetett vágya vált valóra nemcsak az óvodásainknak, de az egész falu gyermekeinek, amikor átadták az óvodával szemben azt a gyönyör játszóteret, amely minden gyermek álma lehetne.

Régi tervünk teljesült, hiszen a rossz állapotban lévő öltöz szekrényeink cseréje is megvalósult.

Óvodánk a község és a hozzátartozó társközségek (Tilaj, Ligetfalva, Almásháza) minden óvodáskorú gyermekét fogadja.

Óvodánk 2 ó vegyes csoporttal m ködik.

Szakmailag önállóan látja el feladatait.

Nyitva tartásunk alkalmazkodik a szül k igényeihez. A szomszéd, ill. távolabbi faluból érkez ket a buszról kísérik az óvodába, és délután vissza a buszmegállóba.

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Gyermekkép

„Lelkünket teljesen be kell töltenie a gyermeknek, mint ahogyan a tudomány emberét kutatásai, a művészt a műve teljesen betöltik.”

(Ellen Key)

A gyermek,- akit ránk bízta a szülő, mert megbíznak bennünk, hogy mi szeretjük és neveljük- egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre.

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, fejlődési személyiség. Fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Tehát nincs két egyforma gyermek, sőt két gyermeket, ha egyformán nevelnénk, sem lenne azonos a hatás. Talán éppen ez a nevelés nehézsége, de egyben csodája is.

Itt nincs előre elkészített recept, csak lehetőségek, melyek megvalósulhatnak, ha szeretjük és ismerjük neveltjeinket.

Szeretnünk és ismernünk kell ahhoz, hogy fel tudjuk ismerni életkori szakaszonként és egyénenként változó testi és lelki szükségleteiket.

Személyiséglapot vezetünk gyermekeinkről. Melynek célja, a gyermeki személyiség minél jobb megismerése, annak érdekében, hogy segíthessük fejlődését, észrevegyük, ha problémával küzd. (Évente kétszer a személyiséglap vezetése, napló végén feljegyzés minden gyermekről, legalább évente 2-3 alkalommal.)

Mivel gyermekeink eltérő szociokulturális háttérrel rendelkeznek, eltérő családi környezetből érkeznek, biztosítanunk kell számukra az egyéni fejlődés, fejlesztés lehetőségét.

A gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyéni hozzáférés lehetőségét.

Szeretnénk a gyermekek egészséges fejlődését segíteni: testi, lelki, mentális és szociális téren egyaránt.

Célunk a sokoldalú, harmonikusan fejlett személyiség, jó szándékú, toleráns gyermekek nevelése.

Arra törekszünk, hogy szinte, érdeklődő, vidám, kedves gyermekek legyenek. Tisztezzük meg természetes kíváncsiságukat, óvják és védjük, alakítsuk környezetüket. Bontakozzék ki kreativitásuk.

Tiszteljék egymást és a felnőtteket, a másságot fogadják el, alakuljon helyes énképük. Mivel a gyermeki személyiség kibontakoztatásában nagy szerepe van a személyi és tárgyi környezetnek, arra kell törekednünk, hogy a gyermekeket szeretetteljes légkör és esztétikus környezet vegye körül.

Óvodakép

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelést kiegészítve, kötelezően, a gyermek három (lehetőleg, két és fél éves) éves korától az iskolába lépésig.

Biztosítjuk a gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Az óvoda funkciói

Óvó- védő funkció:

Mely segíti a gyermek óvodába kerülését, az egészsége figyelemmel kísérését, az egészségügyi vizsgálatok biztosítását, a gyermekbalesetek megelőzését, a gyermek adatainak védelmét, a szakszolgálatok szervezését, melyek a gyermek fejlesztésében működnek közre.

Életkorának megfelelő napirendet alakítunk ki, mely az egészséges életmód kialakításában segít.

Részt vállalunk abban, hogy életkorának megfelelően, egészséges étrendben legyen része.

Higiénikus, tiszta környezetet biztosítunk.

Életkorának megfelelő tárgyi környezet kialakítására törekszünk.

Szociális funkció:

A gyermek az óvodába lépéssel, a családi nevelés kiegészítéseként, közösségi élményben részesül.

Nevel - személyiségfejleszt funkció:

Mely által olyan személyiségvonások fejlődnek, amelyek szükségesek a gyermek iskolai közösségbe való beilleszkedéséhez, környezettudatos magatartás kialakulásához.

Óvodai nevelésünk célja, az óvodás korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődése, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Gondot fordítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek gondozására is.

Az óvodai nevelésben alapelvünk, hogy a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.

Nevelésünk lehetővé kell, hogy tegye, elő kell, hogy segítse a gyermekek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakozását.

Minden pedagógiai intézkedésünknek, melyet a nevelés során alkalmazunk, a gyermek személyiségéhez kell igazodni.

Azért, hogy ezek az alapelvek megvalósuljanak, óvodai nevelésünk gondoskodik:

- A gyermeki szükségletek kielégítéséről
- Az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről
- A testi, a szociális, és az értelmi képességek egyéni és életkor specifikus alakításáról
- Az életkornak, fejlettségnek megfelelő, és közösségben végezhető tevékenységekről
- Egyik legfontosabb, hogy a mással nem helyettesíthető játékokra biztosítsunk megfelelő helyet, időt és eszközöket.
- Megfelelő műveltség tartalmak közvetítéséről, melyek igazodnak a gyermek életkorához és egyéni képességeihez.
- Az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi és tárgyi környezetről

- Törekszünk, a gyermekek differenciált fejlesztésére.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekeknek biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerül családok (amennyiben lesz ilyen) gyermekei számára biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- Az egészséges életmód kialakítása,
- Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés
- Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az egészséges életmód alakítása

Az óvodás korban kiemelt jelentőségű az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása.

Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése. Mivel a gyermek érdeke mindenekfelett áll, ebbe beletartozik:

- A gyermekek gondozása és testi szükségleteinek kielégítése. Nemcsak azért, mert ez a gyermek alapvető joga, hanem azért is, mert csak úgy lesz képes egyéb tevékenységekre. A testi szükségleteken belül fontos szem előtt tartanunk a gyermek igényét, a megfelelő mennyiség és minőség

táplálkozásra, pihenésre, alvásra, tisztálkodásra, és a mozgásra. Biztosítanunk kell ezek megvalósulásához az objektív feltételeket, mint helyi eszköz, és a szubjektív feltételeket, mint a jó légkör élmények, minták, személyi feltételek, módszerek. S számíthatunk, a szükségletek kielégítése során, az egészséges életmód, mint érték beépülésére, és szokásainak alakulására, kialakulására. (pl. számunkra fontos, hogy gyermekeinkbe kialakuljon az igény a szalvéta, fés, WC helyes használata iránt, éppen azért, mivel otthon nem minden gyermek tapasztalhatja meg ezeket az igényeket.) Talán lehet segítségünk lehet néha a gyermekeken keresztül a szülők igényeinek formálására is.

- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- A testi képességek kibontakoztatása.
- Az egészség megóvása, megőrzése, az élet védelme, betegség megelőzése.
- Az egészséges életmód, testápolás, az étkezés, öltözködés, pihenés szokásainak kialakítása.
- A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, környezettudatos magatartás megalapozása.
- Ha a gyermeknek szüksége van speciális prevenció vagy korrekciós ellátásra ahhoz is biztosítani kell a megfelelő szakembert, ill. az együttműködést.

Az egészségfejlesztés területei:

- egészséges táplálkozás

Az óvodás gyermek ébrenlétének nagy részét az óvodában tölti, ahol igyekszünk biztosítani testi-szellemi fejlődésének feltételeit. A fejlődés alapfeltételei közül, kiemelt jelentőségű, a gyermek egészséges táplálása.

Ennek érdekében igyekszünk minél jobban együttműködni a konyhával és a szülőkkel. Mi igyekszünk, kulturált körülmények között, folyamatosan felszolgálni a fogásokat, megkedveltetni az ízeket, folyamatosan biztosítani a folyadékot. Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően megismertetjük, az evéseszközök helyes használatát. A szülőkkel közösen, hetente egyszer, gyümölcsnapot tartunk.

Játékos alkalmat teremtünk arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek, egyszerűbb ételek elkészítésének. (gyümölcssaláta, aludttej, túró)

- mindennapos testnevelés, testmozgás

Feladatunk, a mozgásigény kielégítése és a testi képességek fejlesztése.

Változatos napi és heti rendben biztosítjuk a gyermekek mozgásigényének, folyamatos kielégítését.

Minden nap szervezünk mozgástevékenységet (csoportszobában vagy udvaron). Heti egy kötelező testnevelés foglalkozást vezetünk.

Igyekszünk, időjárástól függően, minél többet a szabad levegőn tartózkodni.

A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építjük.

- személyi higiéné

A napirend keretein belül, elegendő időt biztosítunk a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére. Megismertetjük a tisztálkodási folyamatot. Helyes sorrendiséget és technikát, egészségügyi szokásokat. A tisztaság alapvető fontosságát, a betegség megelőzés és a fertőzés megelőzésének jelentőségét tudatosítjuk a gyermekekben. Ezen belül a test tisztántartásán értjük a bőrt, fogak, szájüreg, haj, érzékszervek, körmök ápolását, de a ruházat higiénéjára és a közvetlen környezet tisztántartására is hangsúlyt fektetünk. Megvalósításában segítséget nyújtunk, fokozatosan kialakítva az önállóságot.

Ebéd után a csoportban biztosítjuk, a nyugodt pihenés feltételeit. A gyermekek elalvását segíti a biztonságot adó szokásrendszer (mese, ének, testi közelség, puha tárgyak). A pihenés időtartamát a csoport szükségleteihez igyekszünk igazítani. Az ágyneműről és annak tisztításáról a szülők gondoskodnak, általában kéthetente, ill. a gyermek megbetegedése esetén.

Az óvoda gyermek saját testi gondozásának megtanítása és mozgásigényének kielégítése csak egészséges környezetben történhet, ezért a fertőtlenítés, szellőztetés elengedhetetlen.

- testi- és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Az óvoda felnőtt dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára. Ezért nagy a felelősségünk, és ezt a felelősséget kell nekünk, pedagógusoknak, a szülőkben is tudatosítani. A pedagógus minden pillanatban nevel, és példát ad! Ez óriási lehetőség, de ugyanakkor óriási felelősség is.

- a bántalmazás, erőszak megelőzése

A gyermek, mindenek feletti érdeke megkívánja, hogy figyeljünk rá és tegyünk ellene, ha azt tapasztaljuk, hogy érzelmi vagy fizikai elhanyagolást szenved, fizikai vagy érzelmi bántalmazásnak van kitéve.

- baleset-megelőzés és első segélynyújtás

Fontos, hogy az óvó-védő elírásokat betartsuk és betartassuk, feln ttel, gyermekkel egyaránt. Az óvoda házirendjében, ill. az SZMSZ-ben ezek rögzítésre kerültek.

Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Fontos, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, der s, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Ezért szükséges, hogy már az óvodába lépéskor, a beszoktatáskor kedvez érzelmi hatások ériék a gyermeket. Szükséges, hogy a gyermek kapcsolatait, az óvón vel, a dajkával, a többi gyermekkel pozitív érzelmi töltés jellemezze.

Szeretetteljes óvón i magatartással, fokozott tör déssel, az egyéni bánásmód alkalmazásával, alakítjuk érzelmi köt désüket.

Az óvodának segítenie kell a gyermek szociális érzékenységét, közösségi tudatának, én-tudatának alakulását. Teret kell engednie önkifejez , önérvényesít törekvéseinek.

Lehet séget kell teremteni arra, hogy közösségi élményeket élhessen át, társas szükségleteit kielégíthesse, s képes legyen elfogadni és tisztelni a különböz ségeket.

Ha konfliktus adódik, annak megoldására törekszünk: próbálják a gyermekek egymás között megoldani, ha nem sikerül akkor nyújt segítséget a feln tt. Minden esetben kompromisszumra törekszünk, sosem legyen vesztes fél.

A gyermekek szocializációjának szempontjából nagy jelent sége van a közös élményeknek, és az erre épül közös tevékenységeknek. Ezek által alakul és alapozódik meg a gyermekek szokás-és normarendszere. Alakulnak erkölcsi tulajdonságai, mint együttérzés, segít készség, figyelmesség, udvariasság, önzetlenség, és fejl dik akarata: önállósága, önfegyelme, kitartása, feladattudata, szabálytudata.

Próbáljuk kihasználni, a szociális tanulásban rejl lehet ségeket és értékeket.

A gyermeket, aki alapvet en nyitott és érdekl d , az

Óvodának, segítenie kell abban, hogy megismerje sz kebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szül földhöz való köt dés alapja.

Tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben mutatkozó jóra, szépre. Tisztelje és becsülje azt. Így hozzájárulhatunk, majdani hivatása eléréséhez, melyet Beethoven így fogalmaz meg:

„Az ember hivatása, hogy megismerje az igazságot, szeresse a szépet, kívánja a jót és cselekedje a legjobbat!”

Az óvón és az óvoda dolgozói modell érték ek a gyermek számára. Az viselkedésük, beszédük, kommunikációjuk, bánásmódjuk példa, és minta érték .

Az általuk megélt, keresztény erkölcs és normarendszer szintén az óvodapedagógus és a többi dolgozó hitelességét mutatja a gyermek és a szülők felé.

A sajátos nevelési igény , nehezen szocializálható, halmozottan hátrányos helyzet , vagy kiemelkedő képesség gyermek fokozott odafigyelést igényel az óvodapedagógustól. Először is a felismerést, majd kompetenciájának megállapítását, egyéni bánásmód alkalmazását, szükség esetén megfelelő szakember bevonását.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés az óvodai élet minden színterén, minden tevékenységében jelen van, ezért különös jelentőséggel bír.

Óvodánkban fontos számunkra az anyanyelv megbecsülése, szeretete, fejlesztése, hiszen ez olyan kézzel fogható kincsünk, melyet minden gyermekünk kezébe, ill. szájába kell adnunk.

Az anyanyelv fejlesztése, és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása érdekében, fontos a beszélő környezet megteremtése. Szívesen beszéljenek, kérdezzenek, kérdéseikre választ is kapjanak, sők is válaszoljanak a kérdésekre. Fontos számunkra, a helyes minta és szabálykövetés. Szeretnénk elérni, hogy a közösségi normákat betartva figyeljenek egymásra.

Biztosítanunk kell a változatos tevékenységet, tapasztalatszerzést, az újabb élményeket az új körülményekről, építve, a már meglévő tapasztalataikra, élményeikre, ismereteikre, ill. természetes kíváncsiságukra és érdeklődésükre.

Az értelmi nevelés további feladatai: a gyermek már meglévő tudását rendszerezni, esetleg új élethelyzetben, tevékenységben alkalmazni, ill. bővíteni, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSEINEK ELVEI

Személyi feltételek

Nevelő munkánk középpontjában a gyermek áll.

Az óvodában a nevelő munka kulcsszereplője az óvodapedagógus. A pedagógiai tervezés, szervezés, munka az óvodapedagógus feladata. Személyisége meghatározó a gyermekek fejlődése szempontjából. Értékközvetítő szerepet tölt be.

Az óvón minden esetben és minden tekintetben modell és minta a gyermek számára. Elsősorban jelenlétére, elfogadó és támogató attitűdjére van szükség, mely ebben az életkori szakaszban fontos a gyermek személyiségének fejlődése szempontjából.

Az óvodai nevelésünk csak akkor lehet eredményes, ha az óvodapedagógusok össze tudják hangolni munkájukat, a segítők, nem pedagógus alkalmazottak munkájával.

Fontos, hogy az óvodában gyermekszereplők légkör uralkodjék, és egymás munkáját segítve mindannyian a gyermekek személyiségfejlődését tartjuk a legfontosabbnak.

Óvodánkban, a két csoportban, három óvón, - akik felső fokú végzettséggel rendelkeznek - látja el a nevelő munkát. Az óvónok munkáját két dajka segíti, ill. az önkormányzattól kapunk egy rész munkaidőt a takarítótól.

Szemelőt kell tartanunk a sajátos nevelési igényű gyermekek problémáját. Megfelelő szakemberekkel a számukra legmegfelelőbb nevelést és törvényt biztosítanunk. Munkánkat egy logopédus segíti, aki a szakszolgálatról érkezik. Az egyik óvón, gyógypedagógus végzettséggel is rendelkezik, a másik pedig fejlesztő pedagógus szakirányú továbbképzésen vett részt.

Figyelnünk kell arra, hogy n a gyermekek között a hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzet gyermekek száma. Egyéni bánásmóddal segítenünk kell ket, hátrányaik leküzdésében.

Ebben az esetben különös figyelmet kell szentelnünk a gondozási teend kre, egészséges életmódra nevelésre, és az érzelmi nevelésre is. Fontos ismernünk a gyermek családi hátterét, hogy megfelelő en tudjuk t segíteni fejlődésében.

A hátrányok leküzdése, a fejlesztés mellett, a tehetséggondozást, a tehetségcsíra felfedezését is fontosnak tartjuk.

Az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek nevelése során adódó problémákra is megoldást kell találni. S az együtt nevelés el nyeit kihasználva segíteni az fejlődésüket.

Tárgyi feltételek

Óvodánk tárgyi feltétele az utóbbi években rengeteget javult. Az óvoda küls képe a felújítással nagyon sokat szépült. Esztétikus épület várja a gyermekeket. A szélfogó és dupla bejárati ajtó biztosítja, hogy télen is megfelelő h mérséklet öltöz álljon a gyermekek rendelkezésére. Az öltöz szekrények cseréje ez év szén valósul meg.

Két szép és világos, parkettás csoportszoba várja a kicsiket. Az egyik nagyobb, a másik kisebb méret . A nagyobb csoportszobához galéria is volt, de balesetveszélyessége miatt, megszüntettük, és egy baba-szobát alakítottunk bel le. A csoport elosztásnál figyelünk, hogy a kisebb csoportszobába lehet leg kevesebb gyermek járjon, így a gyermekeknek megfelelő mozgástér áll rendelkezésükre.

A játékok min sége és mennyisége megfelelő , persze folyamatos cserét, ill. fejlesztést igényel. Mivel külön torna szobánk nincs, ezért a mozgásos tevékenységeket is a csoportszobákban valósítjuk meg. A tornaszerek tárolására külön helyiségünk van.

Mindkét csoportszobához külön mosdó tartozik, szépen felújítva. Elegend mosdó és WC. áll, a gyermekek rendelkezésére, a higiénikus tisztálkodáshoz.

Egy iroda helyiség van, mely egyben öltöz is, és sajnos nincs külön bejárata. Ezért külön odafigyelést és szervezést igényel, ha pl. a szül vel szeretnénk nyugodt körülmények között beszélgetni.

Az irodában egy számítógép és hozzátartozó nyomtató áll a rendelkezésünkre.

Az óvoda udvara elég nagy és kellemesen árnyas is, de mivel a konyhát is ezen az udvaron keresztül lehet megközelíteni, sőt autóval is be kell járniuk, ezért fokozott óvatosságot igényel minden felülettel.

Az udvarunkról, a játékokat, folyamatosan távolítják el, hiszen nem a szabványnak megfelel egyik sem. De bármikor használhatjuk az óvodával szemben épült, EU-s szabványnak megfelelő szép, új játszóteret, mely nagy örömeinkre szolgál.

Az óvodai eszközjegyzékben szereplő eszközök folyamatos beszerzésére, felújítására törekszünk.

Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend, és a heti rend biztosítja a feltételeket.

Napirendünk biztosítja a rendszerességet, állandóságot, mely érzelmi biztonságot nyújt a gyermeknek. Ugyanakkor a rugalmasság, mely éppen olyan fontos jellemzője, igazodik a gyermekek egyéni szükségleteihez, teljesít képességéhez, ill. az adott helyzethez és lehetőségekhez.

Fontos szem előtt tartanunk a folyamatosságot is, és meg kell találnunk a különböző tevékenységek közötti helyes arányt, ahol természetesen a játékot illeti meg a kitüntetett szerep. Az újra bevezetett, folyamatos tízóráival, törekszünk a semmilyen tevékenységgel nem helyettesíthető, szabad játék megvalósítására.

Az óvodai élet megszervezése az óvodapedagógus, aki a többi dolgozóval összhangban végezheti csak a munkáját.

- Közösen kialakított szokás és normarendszer.
- Szakmai ismereteink összehangolása.
- Szülőkkel közös együttműködés.
- Tervezés
- A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, dokumentáció.

Napirendünkben legnagyobb jelentőséget a játéknak kell tulajdonítanunk, hiszen az óvodás gyermek a játék során fejlődik legjobban. Mégpedig kiemelt jelentőségű, a szabad, önkéntes játék, melyet semmilyen tervezett tevékenység nem pótolhat.

A felkínált tevékenységek lehetnek:

- egy időben ajánlott többféle tevékenység
- tervezett, választható tevékenység
- kötött tevékenység, a testnevelés

Napirend

Érkezéstől az udvari játékig

A gyermekek érkezése, fogadása.

Játéktevékenység.

Folyamatos tízórai

Tízórai, gondozási teendők ellátása.

Játékos tanulás csoportos, mikro csoportos és egyéni foglalkozási formák alkalmazásával.

Mozgás, testnevelés foglalkozás.

Hagyományok ápolása, születésnapok megünneplése.

Élményszerző séták, kirándulások, közös megfigyelések.

Szabad, mozgásos játék az udvaron.

Udvari játéktól az ébredésig

Naposi munka feladatainak elvégzése.

Ebéd, gondozási teendők ellátása.

Pihenés-alvás előtti mese, altatódal.

Alvás-pihenés folyamatos ébredés.

Ébredéstől hazaindulásig.

A csoportszoba rendjének helyreállítása.

Uzsonnázás, gondozási teendők ellátása.

Játékos egyéni képességfejlesztés.

Játéktevékenység.

Szabad, mozgásos játék az udvaron.

Találkozás a szülőkkel, rövid információcsere a gyermek fejlődéséről, magatartásával kapcsolatosan szükség esetén.

Heti rend:

A heti rend kialakításakor is a rendszerességet, folyamatosságot, ugyanakkor a rugalmasságot tartjuk fontosnak.

A heti rend alakítása tudatos, tervszerű munkát igényel az óvodapedagógustól. Meghatározott napon kezdeményezzük, az egyes tevékenységi területeket. Figyelembe vesszük a gyermekek érdeklődését, egyéni igényeket, élményeket, és a spontán adódó helyzeteket.

A tervezést óráról a tematikus tervet- azonban két hetes intervallumokban tartjuk a legmegfelelőbbnek. Két hétre sokkal jobban lehet tervezni a felkínálható tevékenységeket. A rugalmasság és a spontán adódó helyzetek kihasználása is egyszerűbb, ha egy témára legalább két hét áll rendelkezésre. Ebben az esetben, a témához keresheti az óvónak a tartalmakat, tevékenységeket, tevékenységi formákat. Az ünnepekre való ráhangolódás és készülődés is sokkal tervezhetőbb, és átélhetőbb. A hiányzásokra is jobban tudunk figyelni, esetleg újra felkínálni egy témát, s hozzá tevékenységet.

Ha két hetet látunk előre, sokkal rugalmasabbak vagyunk, nagyobb teret engedünk a gyermeki kezdeményezéseknek, az új és most helyzetekre, hiszen elég időt hagyunk terveink megvalósítására. Persze ez nagyobb odafigyelést igényel tőlünk, mert két hét tervének, elképzeléseinek, vágyainak kell a tarsolyunkban lenni.

A heti rendben:

Mozgás

Minden nap biztosítjuk a mozgás lehetőségét, lehetőség a szabad levegőn is.

Naponta felkínáljuk, a délelőtti tevékenységbe beépítjük a mindennapos testnevelést. Hetente egyszer mindkét csoportban testnevelés foglalkozást tartunk.

Verselés, mesélés

Az egész nap folyamán adódhatnak lehetőségek, de nap, mint nap kezdeményezünk mesét vagy verset, ill. az elalvás előtti mesék is beépülnek a csoport mindennapjaiba. Ezzel igényt is szeretnénk a gyermekekben és szüleikben kialakítani az alvás előtti mesehallgatásra, mesélésre.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Mindkét csoportban a hét minden napján, ill. az egész nap folyamán van lehet ség ábrázoló tevékenységre, az eszközök is a gyermekek által elérhet helyen vannak. Az önkifejezés lehet ségének tartjuk. Többször felkínáljuk mesehallgatás után az illusztráció lehet ségét a gyermekeknek.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Mindkét csoportban az egész nap folyamán van lehet ség énekelgetésre, énekes játékokra, népi játékokra, az óvón kötetlen, spontán énekét, és hangszeres játékát is fontosnak tartjuk. De heti egyszer, tervezett éneklést kínálunk fel.

A küls világ tevékeny megismerése

Úgy érezzük, a számosság jelen van minden tevékenységünkben. Szinte mindenhol találkozhatunk matematikai tartalommal az óvodai életben, különösen, ha észrevesszük, vagy észre akarjuk vetetni, a gyermekekkel.

A hét folyamán külön napon kínáljuk fel a gyermekeknek, a matematikai tartalmakat, ill. a környezetismereti tartalmakat, de olyan is el fordul, hogy mindkett komplexen lesz jelen a nap folyamán.

Az óvodai élet szervezésében kiemelt szerepe van a gondozásnak, mely az egész napot átszövi, áthatja, végig jelen van, éppen ezért óriási lehet ség nemcsak az óvón , de a dajka részér l is.

A gondozási tevékenység alatt rengeteg lehet ség nyílik nemcsak az anyanyelvi nevelésre, de sok minden másra is.

Ahhoz, hogy az óvodai nevelést meg tudjuk tervezni, ismerni kell a neveltjeinket, s t szeretnünk kell ket, de szeretni csak azt tudjuk, akit ismerünk.

Tehát fontos, hogy a gyermekeket megismerjük, tudjuk sajátos szükségleteit, igényeit, tisztában legyünk el z ismereteivel, esetleg átélt élményeivel. Meg kell ismernünk érdekl ését, képességeinek, készségeinek fejlettségi színvonalát, szociokulturális környezetét.

Megfigyeléseink legfontosabb színtere, a gyermek játéka.

Szem el tt kell tartanunk, hogy minden gyermek egy külön világ, egy külön csoda, s hozzá a kulcsot meg kell találnunk. Minden gyermek fejlődését önmagához kell mérni, s ennek megfelelően értékelni.

Értékelésünk, visszajelzésünk, segítse el a gyermek fejlődését.

Alapdokumentumaink:

- Pedagógiai program
- Éves terv, mely a tevékenységi területeket tartalmazza, havi lebontásban.
- Nevelési terv, mely fél évre tartalmazza a gondozási és nevelési tervet és értékelést a csoportnaplóban.
- Anamnézis, melynek adataira és eseményeire, problémáira a szül vel való beszélgetés, ill. családlátogatás alkalmával derülhet fény, ill. nyerhetünk beavatást.
- Személyiséglapok, melyet igyekszünk évente kétszer vezetni a gyermekekr l csatolva hozzá egy rajzot önmagáról.
- Feljegyzések a gyermekekr l a csoportnaplóba, legalább évente kétszer-háromszor, ill. ha fontos esemény történik, vagy valami olyan eset, ami említésre méltó a gyermekkel kapcsolatban.

Az óvoda hagyományos ünnepei és egyéb rendezvények:

Gyermekek ünnepei:

- Születésnapok, névnapok megünneplése
- Mikulás
- Adventi készül dés, ajándékkészítés
- Farsang
- Húsvét
- Gyermeknap
- Évzáró, Ballagás

Társadalmi ünnepek:

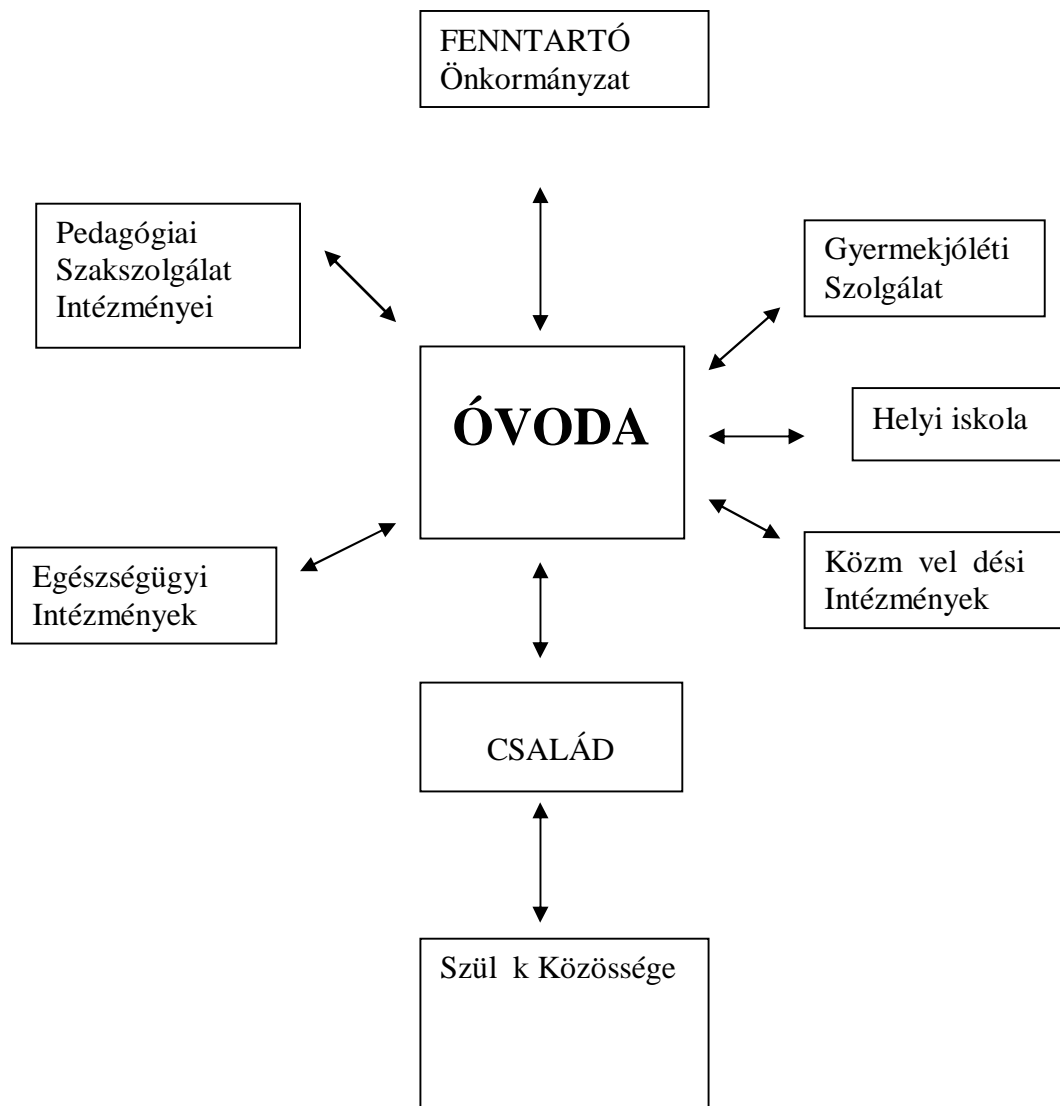
- Állatok világnapja (október els vasárnapja)
- Nemzeti Ünnepe (március 15.)

- A Föld napja (április 22.)
- Anyák napja (Május első vasárnapja)
- Június 4.

Hagyományaink:

- Szüreti felvonulás
- Tél búcsúztatása
- Húsvétváró- játszóház
- Tavaszi kirándulás

Az óvoda kapcsolatai

Az óvoda kapcsolatai

A fenntartóval, képvisel testülettel tartott kapcsolat:

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig támogató, segít jellegű. Problémáink megoldását az együttműködés jellemzi.

Formái:

- Kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések
- Beszélgetés az óvodavezetvel, óvodavezet beszámolója.
- Az óvodavezet részese a költségvetési tárgyalásoknak.
- Ünnepekre meghívást kap az önkormányzat polgármestere.

Óvoda-család kapcsolata:

Az óvodának a családdal nagyon jó kapcsolatot kell kiépítenie és ápolnia. Az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője. A családi nevelésből kell kiindulnia és arra visszahatnia.

Formái:

- Családlátogatás
- Szülői értekezlet
- Napi beszélgetések,
- Fogadóóra
- Közös rendezvények, ünnepek.

Már a beiratkozás előtt eljönnek a szülők a kisgyermekkel, ismerkednek az óvodával, játszanak velünk az udvaron.

Igyekszünk a kisgyermeket az óvodába lépés előtt otthonában meglátogatni.

Ha szükséges később is végzünk családlátogatást.

Szülői értekezleteken is jut idő a csoportos, esetleg egyéni problémák megbeszélésére.

Évente háromszor tartunk szülői értekezletet.

A napi beszélgetések is fontosak: csak egy pár mondat erejéig, amelyik szülő igényli.

Elfordulhat, hogy közöl valamit, ami fontos lehet a gyermek egész napi viselkedése szempontjából. Esetleg felhívja valamire a figyelmünket a gyermekkel kapcsolatban.

A fogadóórán, négy szemközt is beszélhet a szülő bármelyik óvónal.

A közös rendezvények, ünnepek is fontos színterei a családdal való együttműködésnek. Így pl. közös játszótér szervezünk évente háromszor a szülőkkel. Meghívjuk őket, az Anyák-napi ünnepélyünkre, az Évzáró- és Ballagási ünnepélyünkre.

Az Iskolánkkal közös Alapítvány bálján is, együtt örülünk gyermekeink szereplésének.

A szülők kéréseit, véleményüket a Szülői munkaközösségen keresztül is tolmácsolhatják felénk. Mindkét csoportban két szülőt választunk a szülői munkaközösség tagjaként.

ők közvetlenül részt vesznek a szervezésekben (pl. Alapítványi bál).

Az iskolával való kapcsolat:

Mivel az óvoda és az iskola egymásra épül, elengedhetetlen a jó kapcsolat és az együttműködés.

Igyekszünk, mindkét részt is ezt ápolni.

A leendő első tanító néni meglátogat bennünket, a tavaszi szülői értekezletre is meghívjuk.

A nagycsoportosokkal ellátogatunk a leendő tanító néni osztályába, ahol két játékos órát töltünk. A tanító nénit pedig meghívjuk, évzárónkra és ballagásunkra.

Beszélgünk a gyermekekről, az örömeikről és a nehézségeikről is. Mi óvónk, pedig meglátogatjuk az első sötét, figyelemmel kísérve beilleszkedésüket, tanulmányaikban való előrehaladásukat.

Minden évben a nagycsoportosok meghívást kapnak az iskolai Ősnyári napokra. Ez az iskolai gyermeknap, melyen mindig érdekes tevékenységekkel, játékokkal várják az óvodásokat is. S a Mikulás is várja az iskolában is a leendő első sötét.

Pedagógiai szakszolgálat intézményei:

A Pedagógiai Intézet segíti a folyamatos szakmai továbbképzést, szakértők pedig a pedagógiai munkánkhoz nyújtanak segítséget.

A Nevelési Tanácsadó és a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői bizottság szakemberei segítséget nyújtanak a problémás esetekben. Szakvéleményeik alapján, tudjuk igénybe venni, a megfelelő szakemberek segítségét.

Alapellátásban, a logopédiai ellátást vesszük igénybe.

Közm vel dési intézmények:

Rendezvényeink egy részét,- ha óvodánk befogadóképessége kicsinek bizonyul- a helyi önkormányzat közösségi termében szoktuk tartani.

Gyermekjóléti szolgálat:

Óvodánk jelz funkciót lát el a szociálisan hátrányos és veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekekkel kapcsolatban. Jelzésünk alapján a szolgálat felveszi a kapcsolatot az érintett családokkal.

A Zalaszentgróti Gyermekjóléti Szolgálattal nagyon jó a kapcsolat. Megbeszéléseket tartunk, együtt gondolkodunk az alapellátásban, esetleg védelembe vett gyermekek problémáiról, a megoldási lehet ségekr l.

Ha szükséges esetkonferenciát tartunk.

Egészségügyi intézmények:

A véd n rendszeresen látogatja óvodásainkat, fejl désüket ellen rzi, egészségügyi sz r vizsgálatokat végez.

Többször, alkalmanként tisztasági vizsgálatot tart.

Évente státus-vizsgálatra hívják a gyermekeket.

A fogorvos évente sz r vizsgálatot tart, amikor mi látogatjuk meg a fogorvosi rendel t, s ismerkedünk a fogorvos munkájával is.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Játék

A játék az óvodás gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés, és a személyiségfejlesztés leghatékonyabb eszköze. Az óvodáskorú gyermek elemi pszichikus szükséglete, az önkifejezés egyik eszköze. Legkönnyebben a játékon keresztül ismerhetjük meg, figyelhetjük meg gyermekeinket. Spontán, szabadon választott tevékenység. Amelynek át kell szennie a mindennapjaikat, hosszantartóan és zavartalanul ki kell elégülnie.

A játék a gyermeknek örömforrás, és egyben feszültségoldó tevékenység.

A gyermek játékában kiélheti szabad energiáit, a játékban minden lehetséges, átélheti a színház élményét, kipróbálhatja lehetőségeit, utánozhat.

A gyermekek a játékban számtalan ismerettel gazdagodnak, tapasztalatra tesznek szert, tanulnak is a játék során.

A gyermek játékára jellemző a komolyság, a játéktudat, az utánzás, az ismételtetés, mintegy átmenetet képez a képzelet és a valóság között.

A kisgyermek első játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt szülő és az óvodapedagógus. Aki minta, majd társ, ill. segít a gyermek számára. A játékban alakulnak társas kapcsolatai. De a felnőtt jelenléte teszi lehetővé ezek kialakulását, gazdagodását, s tönkén önmaga megismerését is.

Fontos, hogy a játékban az óvodapedagógus irányítása indirekt módon valósuljon meg.

A játéktevékenység során fejlődik a gyermek gondolkodása, fantáziája, mozgása, ügyessége, kreativitása. Fejlődik az egymás közötti kommunikáció, alakul viselkedése és magatartása, fejlődik, alakul a gyermek személyisége.

A nyugodt játékhoz biztosítanunk kell:

- A megfelelő helyet

A bútorok mozgathatóságával a teret igény szerint alakíthatjuk a játéknak megfelelően.

A mozgásigény kielégítésére, a csoportszoba bútorainak mozgatásával, a megfelelő hely biztosítása.

Megfelel eszközök biztosítása a kuckósításhoz (pl. sátor plédek, paravánok)

- A megfelelő játékidő

A szabad játék védelmét a napirendben meghatározott időtartam biztosítja, az egész nap a szabad játék rendelkezésére áll. Kivétel a testápolásra, öltözködésre, étkezésre, alvásra és pihenésre szánt idő, valamint az óvón által kezdeményezett tevékenységekre fordított idő.

- Az élményeket

A gyermek játékának motiváló ereje az élethetért változatos élményekben gyökerezik.

Fontos a közös élmények gazdagítása. Jó, ha minél több közös élményhez juttatjuk gyermekeinket és időt szánunk, hogy egyéni élményeiket is megoszthassák velünk és a többiekkel.

Sétáink, kirándulásaink során sok közös élményünk lehet (pl. vásárlás, látogatás a gazdaságban, közös mézeskalács-sütés, közös bodza-szörp készítés stb.)

A szülők figyelmét is fel kell hívni a közös élmények és a közös játék fontosságára

- A megfelelő játékeszközök

Mindegyik és mennyiségileg is megfelelő játékokra van szükség. De fontosnak tartjuk azt is, hogy az esztétikai nevelést is szolgálják játékaink és kiegészítéink. Használunk magunk gyűjtött természetes anyagokat, termékeket. A szerepjátékhoz pedig, motiváló kiegészítéket.

Játékok:

- gyakorlójátékok
- szimbolikus szerepjátékok
- dramatizálás, bábozás
- építő, konstruáló játékok
- szabályjáték

Az óvodapedagógus legfontosabb feladata a megfelelő csoportlétszám biztosítása. Az óvón indirekt irányítása első sorban jelenlétet jelent, ott van, ha szükséges. A gyermekek számára tudatos, megengedő, biztonságot adó jelenléte a legfontosabb.

Támogató, serkentő magatartással biztosítja, hogy a gyermekek szabadon valósíthassák meg elgondolásaikat, élményeiket, érzelmeiket, fantáziájukat szerint.

Verselés, mesélés

A gyermeki személyisége fejlesztésének a játékon kívül egyik leghatásosabb eszköze az anyanyelv. A mesében minden lehetséges, ahogy a játékban is.

Óvodánkban kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a játék mellett a mesének és a versnek is. Ami a cselekvés síkján a játék, ugyanaz a mese, szellemi síkon.

A mese és a vers nemcsak az anyanyelvi nevelésnek, de az érzelmi nevelésnek, az érzelmi biztonság megadásának is fontos eszköze. De ugyanakkor a gyermek értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének is egyik legfontosabb segítője. A mese óképi és konkrét formában tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfontosabb érzelmi viszonyatairól, és a megfelelő viselkedésformákról.

Feladatunk, erősíteni a gyermek beszédkedvét, fejleszteni a gyerekek beszédképességét, bővíteni szókincsét, helyes kiejtést és beszédritmust kialakítani. Ebben is a pedagógus mint a gyermek számára.

A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének. Visszaigazolja a gyermek szorongásait, s egyben feloldást megoldást is kínál. El segítheti a tájékozódást a környező valóságban, a gondolatok, érzelmek tarka világában.

Ha számára élményt jelentet a mese, újra át szeretné élni, kéri az ismétlést.

Mély öröm forrása a gyermek számára a versek zeneisége, ritmusa, lüktetése. A magyar gyermekköltészet, a régi, dajkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.

A meséléssel való személyes kapcsolat nagyon fontos, a személyes kontaktus segíti az átélést, ezért fontos a fejből mesélés.

Mesélhetünk élő szóban, diavetítéssel, de ismétlésként, bábozással és dramatizálással is. Fokozatosan szoktatjuk rá a gyermeket a mese figyelmes végighallgatására.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, melyet mozgással és/ vagy ábrázolással kombinál az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme, mely kiemelkedő szerepet kap a délelőtti szabad játékban és a délutáni pihenés kezdetekor.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodai-zenei nevelés célja a zene iránti érdeklődés felkeltése, a zenei ízlés formálása, esztétikai fogékonyság növelése.

Zenei kincsünk, amiből mi is merítünk, népünk kultúrájának része, ahogy az anyanyelv is, így a gyermekben a nemzeti identitás kialakulását is segíti.

A zenei nevelés elindítása már újszülött korban, sőt már az anyaméhben elkezdődik. Az édesanya, nagymama énekel először a kisgyermeknek, és milyen jó, ha énekel. A zene szeretetét is akár az anyaméhben lehet hozni. Az óvón feladata, hogy a gyermek éneklési kedvét segítse. Az énekek, a népi-gyermekjátékok, de a mondókák is mind ezt szolgálják.

Fontos a nap folyamán a spontán énekelgetés, mely belső indíttatásból fakad, és mert- mint az óvónk általában- szeretünk énekelni. Az óvón tiszta éneklése felkelti az érdeklődést és a vágyat az utánzásra. De ugyanígy a mindennapok része a mondókázás és a körjáték is.

A körjátékok, népi gyermekjátékok, a gyermektánc során a gyermek közösségi élményben részesül, megtanul várni, míg is sorra kerül, azt is választják. Megtanul alkalmazkodni, másokra figyelni. Fejleszti mozgása, térlátása. De fejleszti figyelme, emlékezete is.

A gyermekek szívesen veszik az óvón hangszeres játékát is, erre is igyekszünk időt hagyni.

Az óvodai ének-zenei nevelésnek, jelentős hagyományai vannak. Számunkra alapul ŐForrai Katalin: Ének az Óvodában című könyv szolgál. A magyar népdalok, mondókák, gyerekdalok repertoárjából merítünk. Szinte valamennyi ünnepünkhöz széles skálájú dalanyag kapcsolódik, melyben igyekszünk a gyermekekkel befogadó képességüknek megfelelően megismertetni.

Fontos a gyermekeknek megfelelő hangmagasság kiválasztása, a megfelelő tempó, hangterjedelem megválasztása és a ritmus. Megismertetjük a gyermekeket a környezet hangjaival is, amelybe a csend is beletartozik.

Fontos a gyerekek zenei hallásának, ritmusérzékének fejlesztése.

Ritmusérzék fejlesztése: Először az egyenletes lüktetést érzékeltetjük mondókákon, dalokon. Ezt segítjük a játékos mozdulatokkal is. A mozgás, a ritmus, a zene egymástól elválaszthatatlan egységben jelent zenei élményt a gyermek számára. A sokféle ritmus és ütőhangszer használata igazi élmény a gyermekeknek: Ősz én csinálomő, Ősén is tudomő, Ősnkem is megszólalő öröme.

Hallásfejlesztés: Melynek során játékosan érzékeltetjük pl. a magas és mély hangokat, vagy a halk - hangos, lassú - gyors közti különbséget.

A napi spontán énekelgetés mellett, heti egy szervezett éneklést ajánlunk a gyerekeknek.

Zenehallgatás az óvodában: Mellyel a zenei ízlést formálunk, már a kezdetek kezdetén. Az óvón éneklését, ill. hangszeres játékát részesítjük el nyben. Fontos a min ségi m vek kiválasztása. Segítségünkre van: ŐTörzsök Béla: Zenehallgatás az Óvodában c. könyve.

Gyermekeink nagyon szeretik, ha kánont, vagy kétszólamú m vet éneklünk. Igyekszünk legalább ünnepek alkalmával egy kis űhangversenyö-nyel megörvendeztetni ket. Ez mindig nagy ajándék.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázoló tevékenységre a hét minden napján, az egész nap folyamán biztosítunk lehet séget.

Maga a tevékenység, az alkotás öröme a fontos. Szeretnénk, ha kialakulna a gyermekekben az igény az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására. Szeretnénk, ha észrevennék a szépet, és k is a szépre törekednének.

Mindezzel a gyermek személyiségfejl déséhez járulunk hozzá.

Arra törekszünk, hogy életkoruknak megfelel en minél több technikát, minél több ábrázolási fajtát megismerjenek, kipróbáljanak.

Mindezek a tevékenységek, az egyéni fejlettséghez igazodva, segítik a gyermekek élmény és fantáziavilágának alakulását, annak képi kifejezését, el segíti, tér-forma és szín képzeeteinek gazdagodását.

Hogy ez a tevékenység még nagyobb hangsúlyt kapjon, hetente egyszer felajánlott tevékenységként is szerepel.

Az óvodapedagógus ízlése, példa a gyermek számára. Ezért a csoportszoba, és az egész óvoda díszítésénél is figyelünk arra, hogy esztétikai élményt nyújtson mind a gyermek, mind a szül számára, s nem utolsó sorban az óvodában dolgozó feln ttek számára. Mivel hatással van ránk a környezet, amiben vagyunk, ezért igyekszünk lehet leg természetes anyagokkal az évszakokat és az ünnepek tükrözve elkészíteni a dekorációt, a díszítést. Sokszor díszítünk a gyermekekkel együtt, bevonjuk ket a munkába.

Arra ösztönözzük a gyermekeket, hogy a maguk és egymás alkotását tiszteletben tartsák. A pályázatról visszaérkezett rajzok elször az óvodát díszítik, csak utána küldjük haza. Így készült alkotásokat felhasználjuk a környezet szépítésében.

A foglalkoztatási formát a technikának megfelelően választjuk. Így valósítható meg, hogy a résztvevő gyermekek személyre szóló segítséget kapnak.

Mozgás

A tornának, a játékos mozgásoknak az egészséges életmódra nevelésben nagy szerepe van.

Fontos, hogy amennyit csak lehet a szabad levegőn mozogjanak a gyermekek, spontán és szervezett formában. De a tervet is- tornaterem híján- úgy alakítjuk, rendezzük, hogy minél változatosabb mozgást engedjen a gyermekek számára.

Mivel minden a mozgásból indul, és minden fejlődés a mozgásfejlődésből indul, ezért különösen fontos a gyermek számára a megfelelő mennyiségű mozgás, és mozgások gyakorlása.

Az óvodai nevelés minden napján az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve lehetőséget biztosítunk a gyermek számára a mozgásra, mozgásos játékokra.

A torna és a mozgásos játék hozzájárul a testi képességek fejlesztéséhez, mint erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség. De fontos lehetőség a közösségi nevelés terén, az egymásra figyelés a tolerancia kialakulásában.

Kedvezően hat a gyermeki szervezet növekedésére, a teherbíró-képesség alakulására.

A mozgáskultúra fejlesztése mellett, segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a személyiség akarat tényezőinek alakulását.

Fontos, hogy jó légkört teremtsünk a mozgáshoz, akkor lesz igazán öröm.

Itt is az óvodapedagógus a minta a gyermek számára, ha szívesen és természetesen mozog, öröm számára a mozgás, akkor a gyermek is kedvet kap, megindul utánzás kedve.

Eszközök, mozgásformák, tevékenységek kiválasztásánál, ügyelnünk kell a gyermekcsoport összetételére, életkorára, fejlettségére.

A 2-3-4- éveseknek a természetes nagymozgások fejlesztése

A 4-5 éveseknek az egyensúly érzék, a szem-kéz, a szem-láb koordináció fejlesztése

Az 5-7 éveseknél a finommotorika fejlesztése.

A gyermekek mozgásigénye és készsége eltér, ezért fontos ezt szem előtt tartva, differenciálni. A testnevelési foglalkozások anyaga atlétikai, torna, játékjellegű

gyakorlatokból tevődik össze. A játékot, a játékosságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk a testnevelésben. A feladatok végrehajtásánál nem elsődleges feladat a tökéletesen kivitelezett gyakorlat. Fontos olyan készségek, képességek kialakítása, amelyek majd el segítik az egyre pontosabb mozgás elvégzését. Természetesen megmutatjuk a helyes mintát, ösztönözzük a gyermeket az esztétikus, pontos mozgásra. A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermekeket az egészséges életmód kialakítására vezetjük és mintát adunk a szülőknek is.

Heti egy alkalommal szervezett foglalkozást tartunk, a mozgásformák, készségek, képességek céltudatos fejlesztésére, alakítására.

De úgy érezzük semmivel sem érkevesebbet egy jó kirándulás, intenzív séta, körjáték, énekes, mozgásos játék. A mi feladatunk, hogy megtaláljuk a megfelelő arányt, a tevékenységek között.

A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek a tapasztalatszerzés során megismeri a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezetét. Első sorban élményei juttatják el erre ezen az úton. Építenünk kell a gyermeki aktivitásra és érdeklődésre.

A gyermek miközben felfedezi a környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyekkel életkorának megfelelően el tud igazodni és tájékozódni.

Nemzeti identitása csak úgy alakulhat ki, ha először közvetlen környezetét, családját, lakóhelyét ismeri. A lakóhelyéhez való kötődésből alakulhat ki a szülőföld iránti kötődés.

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatokat, ismereteket is szerez a gyermek. Majd tevékenységeiben is alkalmazza.

Felismeri a mennyiségi, alakai, nagyságbeli és térbeli viszonyokat: alakul ítéliképessége, fejlődik tér-, sík-, és mennyiség szemlélete.

Feladatunk, hogy elegendő alkalmat, időt, helyet és eszközt biztosítsunk a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre.

Segítenünk kell abban, hogy minél előbb részt kívánjon venni környezetének tevékeny alakításában. Sz fontos legyen számára a természeti- és társadalmi környezet védelme.

A külső világ tevékeny megismerését mi külön matematikai és külön környezeti tartalmakkal igyekszünk megtölteni. Heti egy-egy szervezett tevékenységet kínálunk a gyermekeknek ezen témákban. De törekszünk a komplexitásra, hiszen minél több oldalról érkezik a tapasztalat

annál nagyobb a hatás. Minél több érzékszervre hatunk, minél több kapcsolódási pontot fedeztetünk fel a gyermekkel, annál mélyebb az élmény.

Munka jelleg tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, melyet a játéktól az indítéka különböztet meg, hiszen míg a játék önmagáért való, spontán tevékenység, a munkában az elérendő cél a fontos.

Itt fontos a motiváció, a motiváltság. Fontos, hogy örömmel, szívesen végzett tevékenység legyen. A tevékenység során alakulnak fontos tulajdonságok, készségek, képességek, személyiségvonások: mint kitartás, önállóság, felelősségtudat, céltudatosság, kötelességtudat.

Formái.

- Önkiszolgálás
- Naposi munka
- Segítés az óvodapedagógusnak, vagy más felnőtteknek
- Alkalmi megbízatások
- Környezet-, növény-, állatgondozás

Az óvodapedagógus feladata, hogy a gyermekcsoport fejlettségéhez, és a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez alkalmazkodva, tudatosan és tervszerűen szervezze a munkát.

Így a fiatalabb életkorú csoportban inkább az önkiszolgáló munka dominál, míg az idősebb korosztálynál az egymásért végzett munka, pl. a naposi munka.

Fontos a gyermekkel való folyamatos együttműködés, figyelemmel kísérés, ha kell segítségnyújtás.

Természetesen az óvodás kornak megfelelő konkrét, reális feladatadásra van szükség, és saját magához mérten fejlesztésértékelésre.

Gyermekeink szeretik a különlegesebb megbízatásokat, amikor érzik, hogy megbízunk bennük, amikor érzik, hogy számítunk rájuk, ez szárnyakat adhat bármelyik kisgyermeknek.

Néha magatartási problémát is munka jellegű megbízatással sikerül a leghatékonyabban orvosolni.

Mindezek által lehet a munka jellegű tevékenység a személyiségfejlesztés eszköze, a közösségi nevelés eszköze, a saját és mások tevékenységének elismerésére nevelés eszköze.

A munka jellegű tevékenységhez biztosítanunk kell a megfelelő biztató, elfogadó légkört. Megfelelő, gyermekre szabott eszközöket, és a gyermek fejlettségének megfelelő időt.

Talán az önkiszolgálásnak azért van kiemelt szerepe, mert a különböző környezeti, és családi háttérrel érkezett gyermekeinknek, szeretnénk belső igényt tenni az önkiszolgálást. Azokat a tevékenységeket, amelyek önmagához kötődnek, de inkább csak az óvodában találkozunk vele: pl. szalvéta használat, WC. használat, fés, körömkefe használat, mivel sajnos nem minden gyermekünk használhatja ezeket otthon, napi szinten. Egyfajta igény kialakítása is a feladatunk, sőt a gyermekeken keresztül a szülők is szeretnénk pozitív hatást gyakorolni.

A tevékenységben megvalósuló tanulás

A tevékenységekben megvalósuló tanulás a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, hiszen az óvodában a tanulás folyamatos, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon valósul meg. Jelentős részben utánczásos, spontán tevékenység. Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben működik.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciájának fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek, készségek fejlesztése. Mindehhez szeretetteljes, elfogadó, támogató légkörre van szükség. Igyekeznünk kell minél több új élményhez, benyomáshoz juttatni. Ugyanakkor, az óvodapedagógusnak építenie kell a gyermek előzetes tapasztalataira, hozott élményeire. Tehát szükséges, hogy a gyermeket ismerjük, folyamatosan figyelemmel kísérjük. Csodálatos dolog nyomon követni egy gyermek értelmének nyiladozását. Ahogy kezdi befogadni a világot. Számtalanszor tapasztaljuk, hogy egy kezdetben passzív gyermek is mennyi tudást szív magába. Érezzük, hogy milyen sok passzív ismerete van és egyszer csak arra is megéri, hogy ezt megmutassa, másoknak is elvarázsolja.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, amit kell motivációval tudunk elhívni és fenntartani. Ha a gyermek motivált, csodákra képes.

A közvetlen, minél több érzékszervre ható tapasztalás a fontos. Biztosítanunk kell a felfedezés lehetőségét, önmaga tapasztalhasson, figyeljen meg dolgokat, jelenségeket.

Minél több egyéni lehetőséget adunk a próbálkozásra, az egyéni cselekvésre, annál jobban erősítjük kreativitásukat.

Ha a tartalom megkívánja, az óvodapedagógus, nagyon körültekintően, használja az IKT eszközöket. (Pl. CD-lejátszó, számítógép, fényképezőgép)

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások)
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- a cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épül ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati problémamegoldás

Mindig a megfelelő munkaformát kell kiválasztanunk:

- egyéni tevékenységek
- egyénre szabott tevékenységek
- csoportos munkaforma
- frontális munkaforma
- mikro csoportos munkaforma
- közös tevékenység
- páros munkaforma

Tehát a tanulás, mindig cselekvő tevékenység, amelyben kiemelt szerepe van a rendszerezésnek.

A tanulás irányítása során, mindig személyre szabott, pozitív értékeléssel segítjük a gyermek személyiségének kibontakozását.

VI. A FEJLÉSDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erő teljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a térbeli észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a térbeli tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

- az önkéntelen emlékezeti bevézés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevézés és felidézés, megnövekszik a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvés-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szülői lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttekkel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt, az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

A kiemelt figyelmet igénylő iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Legitimációs záradék

A Zalacsányi Csány László Óvoda, (Zalacsány, Dózsa Gy. út 2.) Pedagógiai prrogramját a 2011. évi CXCV. Törvény a Nemzeti Köznevelésről, 363/2012 (XII.17.) Kormány rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról alapján készítette el.

1. Elfogadták:

óvodapedagógusok:

Jagicza Attiláné í í í í í í í í í í í í í í í ..

Pénzes Györgyi í í í í í í í í í í í í í í í í í í í .

Renácz Zoltánné í í í í í í í í í í í í í í í í í í

dajkák:

Keszthelyi Béláné í í í í í í í í í í í í í í í í í ..

Németh Józsefné í í í í í í í í í í í í í í í í í í

Zalacsány, 2015-08-31

2. Véleményezte a Szülők Közössége:

í í í í í í í í í í í í í í í í í í í

í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í

Zalacsány, 2015-08-31

3. Elfogadta í í í í í í í í í í számú határozatával

í í .....

Zalacsány, 2015.

A legitimációs eljárás alátámasztását igazoló dokumentumok:

1. A nevel. testület döntéséről készült jegyz. könyv, melyről a ...számú határozatával elfogadta a Pedagógiai programot, iktatószáma ...
2. A szülői szervezet véleményét bemutató ...iktatószámú jegyz. könyv
3. Fenntartói döntés a helyi nevelési program jóváhagyásáról ...számú határozat, kelte: ... intézményi iktatószámon.

Zalacsány, 2015-08-31

Érvényességi rendelkezés

A Pedagógiai program érvényességi ideje: **2015. szeptember 1-jét 1 visszavonásig.**

A Pedagógiai program felülvizsgálatának és módosításának indokai

Kötelez :

- Jogszabályváltozás
- Fenntartó által meghatározott feladatvállalás
- Négy évenkénti kötelez felülvizsgálat
- Nagymérték partneri elégedetlenség
- A nevel testület határozata a felülvizsgálatról, módosításról

A Pedagógiai program nyilvánossága:

- Minden csoportban megtalálható
- Egy példány az óvodavezet irodájában

Zalacsány, 2015. augusztus 31.

í í í í í í í í í í í í í í í í í .

Óvodavezet

1.sz.MELLÉKLET

ÓVODA

I. HELYISÉGEK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
csoportszoba	gyermekcsoportonként 1	2 csoport- 2 csoportszoba
tornaszoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nincs
logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Biztosított
játszóudvar	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Játszóudvar biztosított Az óvodával szemben játszótér is van.
óvodavezető iroda	óvodánként 1	Biztosított, de öltözőként is szolgál.
óvodavezető-helyettesi iroda	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nincs
gazdasági vezető iroda	óvodánként 1	Gazdasági vezető az ált. iskolában
nevelési testületi szoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	A vezető irodával együtt.
orvosi szoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	A vezető irodában biztosított.
gyermeköltöző	gyermekcsoportonként 1	Biztosított, de közös a két csoportnak.
gyermekmosdó, WC	gyermekcsoportonként 1	biztosított
Kiszolgálóhelyiségek		
Felntöltöző	épületenként 1	biztosított
elkülönít szoba	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	biztosított

	telephelyen) 1	
f z konyha	óvodánként 1	Biztosított
melegít konyha	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	
tálaló-mosogató, ezen belül feln ttétkez	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Feln tt étkez nincs
feln ttmosdó	épületenként 1	biztosított
feln tt WC	épületenként 1	biztosított
mosléktároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	A konyhában biztosított
szárazáru-raktár	óvodánként	Nem üzemel
földesáru-raktár	óvodánként	Nem üzemel
egyéb raktár	óvodánként (székhelyen és telephelyen 1)	Nem üzemel
éléskamra	óvodánként 1	Nem üzemel
szertár	épületenként 1	biztosított

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

Eszközök, felszerelések   Mennyiségi mutató   Megjegyzés

1. Csoportszoba

óvodai fektet	gyermeklétszám szerint 1	50 db cs vázas
gyermekszék	gyermeklétszám szerint 1	50 db gyermekszék + 5 kisméret
gyermekasztal	gyermeklétszám figyelembevételével	Biztosított- trapéz alakú asztal+ 1 kisméret
fényvéd függöny	ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben	biztosított
sz nyeg	gyermekcsoportonként,	biztosított

	a padló egyötödének lefedésére alkalmas méretben	
játéktartó szekrény vagy polc	csoporszobánként 2, fogyatékos gyermek esetén további 1	biztosított
fektet tároló	valamennyi gyermekágy tárolásához szükséges mennyiség	Az öltözékben
él sarok állvány	gyermekcsoportonként 1	Az öltözékben biztosított
h mér	gyermekcsoportonként 1	biztosított
óvodapedagógusi asztal	gyermekcsoportonként 1	biztosított
felnőtt szék	gyermekcsoportonként 2	Biztosított 3 illetve 4
eszköz-el készítő asztal	gyermekcsoportonként 1	biztosított
textiltároló szekrény	gyermekcsoportonként 1	biztosított
edény- és evőeszköz-tároló szekrény	gyermekcsoportonként 1	biztosított
szeméttartó	gyermekcsoportonként 1	biztosított
2. Tornaszoba		nincs
tornapad	2	biztosított
tornaszőnyeg	1	biztosított
bordásfal	2	nincs
óvodai többfunkciós mászó készlet	1	Greiswald pad 2db
egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	három gyermek egyidejű foglalkoztatásához	2 db
3. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba		
a fogyatékoság típusának megfelelő, a tanulási képességet fejleszt		Logopédiához szükséges fejlesztő eszközök, igen

eszközökkel

tükör	1	igen
asztal	1	igen
szék	2	igen
sz nyeg	1	igen

4. Játszóudvar

kerti asztal	gyermekcsoportonként 1	Nincs, csak a játszótéren
kerti pad	gyermekcsoportonként 2	nincs
babaház	gyermekcsoportonként 1	Biztosított
udvari homokozó	gyermekcsoportonként 1	1x1db
takaróháló	homokozónként 1	Cserére szorul
mozgáskultúrát, mozgásfejl dést segít , mozgásigényt kielégít eszközök	V. rész szerint	Kiegészítésre szorul

5. Óvodavezet i iroda

íróasztal és szék	1-1	igen
tárgyalóasztal	1	nincs
szék	2	igen
telefon	1	1 vezetékes, 1 db mobil
könyvszekrény	1	igen
iratszekrény	1	igen

6. Óvodavezet -helyettesi, gazdasági vezet i iroda (több iroda esetén a felszerelések szükség szerint helyezhet k el)

asztal	feln tt létszám figyelembevételével	igen
szék	feln tt létszám figyelembevételével	Létszámnak megfelel

iratszekrény	2	igen
lemezszekrény	1	nincs
írógépasztal és szék	1-1	nincs
számítógépasztal és szék	1-1	igen
írógép	1	nincs
telefon	1	nincs
fax	1	nincs
számítógép, nyomtató	1	igen
7. Nevel testületi szoba		nincs
fiókos asztal	pedagóguslétszám szerint	1
szék	pedagóguslétszám szerint	1
könyvtári dokumentum	500	Folyamatosan b vítve
könyvszekrény	2	igen
tükör	1	nincs
mosdókagyló	1	nincs
8. Orvosi szoba	berendezése, felszerelése a 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet el írásai szerint	nincs
9. Gyermeköltöz		
öltöz rekesz, ruhatároló, fogas	gyermeklétszám figyelembevételével	igen
öltöz pad	gyermeklétszám figyelembevételével	igen
10. Gyermekmosdó, WC		
törülköz tartó	gyermeklétszám figyelembevételével	igen
falitükör	mosdókagylónként	1 igen
h mér	helyiségenként	1 igen

rekeszes fali polc (fogmosótartó)	gyermeklétszám figyelembevételével	igen
--------------------------------------	---------------------------------------	------

III. TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
egyéni tisztálkodószerek	felntt és gyermeklétszám szerint 1	Mindenkinek a sajátja
tisztálkodófelszerelések	mosdókagylónként 1	igen
fés tartó	csoportonként 1	Saját zsákjukban
törülköz	felntt és gyermeklétszám szerint 3-3	igen
abrosz	asztalonként 3	igen
takaró	gyermeklétszám szerint 1	igen
ágynem huzat, leped	gyermeklétszám szerint 3-3	Otthonról hozzák

IV. A FELN TTEK MUNKAVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
szennyesruha-tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	igen
mosottruha-tároló	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	igen
mosógép	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Igen-automata
centrifuga	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nincs
vasaló	épületenként 1	igen
vasalóállvány	épületenként 1	igen
szárítóállvány	épületenként 1	igen

takarítóeszközök	épületenként 1	igen
kerti munkaeszközök, szerszámok	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1-1	ásó, kapa, gereblye, kerti locsolókanna igen
h t gép	épületenként 1, amennyiben helyben f znek 2	igen
porszívó	épületenként 1	igen

V. A NEVEL MUNKÁT SEGÍT JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Eszközök, felszerelések   Mennyiségi mutató   Megjegyzés

1. Játékok, játékeszközök (mennyiség eszközfajtánként)

különféle játékformák (mozgásos játékok, szerepjátékok, épít - konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás és bábozás, barkácsolás) eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	csoportszobai biztosított udvari eszközök hiányosak, pótlásuk, beszerzésük szükséges
mozgáskultúrát, mozgásfejl dést segít , mozgásigényt kielégít eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	Van az udvari eszközök nem felelnek meg az EU szabványnak A játszótér EU szabványnak megfelel
ének, zene, énekes játékok eszközei	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda nevelési programja szerint b séges
az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda nevelési programja szerint; képeskönyvekben 1, képes mesekönyvekben 1 gyermekcsoportonként legalább 15 féle 2-2 példányban, igen, melyet folyamatosan kell pótolni
értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejleszt anyagok, eszközök	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda nevelési programja szerint megfelel
ábrázoló tevékenységet fejleszt (rajzolás,	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám	az óvoda nevelési programja szerint biztosított, melyet folyamatosan pótolni

festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka) anyagok, eszközök	figyelembevételével	kell
a természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését el segít eszközök, anyagok	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda nevelési programja szerint részben biztosított
munka jelleg tevékenységek eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelel mennyiségben	az óvoda nevelési programja szerint hiányos
2. A nevel munkát segít egyéb eszközök		
video (lejátszó)	óvodánként 1	nincs
televízió	óvodánként 1	igen
magnetofon	három csoportonként 1	igen
diavetít	épületenként 1	igen
vetít vászon	épületenként 1	nincs
hangszer (pedagógusoknak)	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Részben biztosított
hangszer (gyermekeknek)	gyermekcsoportonként, a gyermekek 30%-ának megfelel mennyiségben	igen
egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelel mennyiségben	nincs

VI. FOGYATÉKOS GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK TOVÁBBI SPECIÁLIS ESZKÖZEI

Eszközök, felszerelések   Mennyiségi mutató   Megjegyzés

1. Beszéd fogyatékosok

tükör 120x180 cm	csoportonként 1	igen
logopédiai alapkészlet	csoportonként 1	nincs

2. Hallási fogyatékosok

dallamíró	csoportonként 1	nincs
hallásvizsgáló és hallókészülék tesztel felszerelés	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	nincs
vezetékes vagy vezeték nélküli egyéni, illetve csoportos adó-vev készülék	gyermeklétszám szerint 1	nincs
a különböző nyelvi kommunikációs szinteknek megfelelő kifejezések képi megjelenítésére alkalmas elektronikus információhordozó	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	nincs
nyelvi kommunikáció vizuális, auditív megjelenítésének ellenőrzésére alkalmas eszköz	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	nincs
szurdologopédiai eszközök	csoportonként 1	nincs
3. Látási fogyatékosok		
olvasótelevízió	gyermeklétszám figyelembevételével	nincs
hatrekeszes doboz, gombás tábla, szöges tábla, csörgő labda	gyermeklétszám szerint 1	nincs

VII. EGÉSZSÉG- ÉS MUNKAVÉDELMI ESZKÖZÖK

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiségi mutató</i>	<i>Megjegyzés</i>
ételminta-vétel (üvegtartály) készlet	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Biztosított a konyhán

ment láda	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	igen
gyógyszertár (zárható)	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	Nincs gyógyszer
munkaruha	a Munka Törvénykönyve, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1993. évi XXXIII. törvény és végrehajtási rendeletei alapján, az óvodai kollektív szerződés szerint	Köpeny van
véd ruha	a munkavédelemről szóló 1993. évi CXIII. törvény és végrehajtási rendeletei alapján, az óvodai munkavédelmi szabályzat szerint	nincs
védelmi felszerelés	az érvényes munkavédelmi szabályok szerint	megfelel

Az óvoda gyermekvédelemmel kapcsolatos, pedagógiai tevékenysége

Óvodásaink több településről, különböző családi környezetből érkeznek hozzánk. Fontos feladatunknak érezzük, hogy érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkört teremtsünk. Öröm legyen az óvodában lenni.

Nevelő munkánk során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy gyermekeink eltérő szociokulturális háttérrel rendelkezzenek, hogy különböző egyéni képességeik, és más-más fejlődési ütemük van. Arra törekszünk, hogy minden gyermek egyéni képességeinek megfelelően fejlődjön, tehetsége kibontakozhasson, hátrányos helyzete minél inkább csökkenjen.

Migráns gyermekek megjelenése esetén biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását és erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Célunk:

- A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítése, gyermeki és emberi jogainak érvényesítése
- Hátránykompenzációval az esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociokulturális környezetből érkező gyermekek számára.
- Feltárjuk azokat a körülményeket, amelyek óvodásaink családi helyzetét érintik, illetve veszélyeztetik.

Feladatunk:

- Kiszűrni a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket
- Figyelni a jeleket, amelyek a gyermek veszélyeztetettségére utalhatnak.
- Szükség esetén jelzéssel élni a Gyermekjóléti Szolgálat felé.
- Törekedni a szülőkkel való közvetlen viszony kialakítására, egyéni bánásmóddal, és fejlesztéssel segíteni, a gyermek fejlődését. Szükség esetén, a megfelelő szakember segítségét kérni.

Sajnos egyre nő a Hátrányos és Halmozottan Hátrányos Helyzetű gyermekek száma. Ez többféle okra vezethető vissza. Többnyire anyagi okok, megromlott családi viszonyok, egyedül nevelő szülő, ingerszegény környezet, nevelési problémák állnak a háttérben.

Ezeknél a gyermekeknél fontos az egyéni bánásmód, az egyéni esetkezelés.

Fontos, hogy a szül elfogadja segítségünket, bizalommal legyen irántunk, érezze a segítő szándékot.

Óvodánkban a gyermekvédelmi felelős, az óvodavezető, de természetesen mindegyik óvónak szívügye, hogy a rászoruló gyermekek a legmegfelelőbb segítséget kaphassák meg.

Köztünk is állandó kommunikáció szükséges, hogy a gyermekeket figyelemmel tudjuk kísérni. A Gyermekjóléti szolgálat szakemberével is folyamatosan kapcsolatot tartunk, tájékoztatjuk egymást.

Mivel általában hetente találkozik a problémás családokkal, így közvetlenebb a kapcsolata a szülőkkel. (Az egyik védelemben vett család gyermeke, busszal érkezik, tehát nem találkozunk nap, mint nap a szülőkkel.)

A gyermekek érdekében nagyon jó az együttműködés a háziorvossal és a védőnővel is.

Felhasznált irodalom:

- Az Óvodai nevelés országos alapprogramja 2009.
- Mérei Ferenc-V. Binet Ágnes: Gyermeklélektan
- Kudarc nélkül az iskolában (Óvodai fejlesztési program) 1992.
- Zilhi Józsefné: Nevelés az Óvodában verssel-mesével 1989.
- Jávorszky Edit: Fejlesztéssz pszichológia
- Dr. Hegyi Ildikó: Fejlesztési lépcsőfokok óvodáskorban OKKER Bp. 1998.
- Stöckert Károlyné: Játéksz pszichológia
Óvodai nevelés játékkal, mesével